

14. ФИЛМСКО
БДЕЊЕ ДУШЕ / VIGIL OF SOUL
историја, култура, духовност

2020.

КАТАЛОГ

РЕЧ ОРГАНИЗАТОРА

Ево и четрнаестог издања ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ, на жалост оних који већ 12-13 година прижељкују да ова манифестација нестане са наше културне сцене. И то само зато што се бави афирмацијом и реафирмацијом традиционалних историјских, културних и духовних вредности Србије. Понадали су се да, ако нас одуство финансијске подршке не може поколебати, да ће нас свакако зауставити пандемија корона-вируса. Али преварили су се. Имуни смо на све, а највише на комисије Министарства за културу, које већ неколико година у својим образложењима истичу како наша манифестација нема јасну концепцију. А то је донекле тачно, јер се никако не уклапамо уз њихово поимање филмских фестивала са црвеним теписима, помпама и шепурењима разних медиокритета – ауторских, глумачких, новинарских... Изјава да им није јасна наша концепција, говори о њима и њиховом моралу, јер упркос високим хонорарима, они не читају конкурсне материјале, посебно не оне мало дуже који на више страна, као што је наш, објашњавају своје идеје, жеље, намере и програмске концепте. Они, једноставно, доносе своје одлуке или по личним и завичајним критеријумима, или по бабима, стричевима, кумовима, буразерима и партијским диктатима.

Али оставимо то сада по страни, нека они своје савести и снове, смирују како знају и умеју, ако их уопште било шта гризе. Битно је да смо ми и даље ту, живи, здрави и подржавани од оних аутора који добро знају који је значај ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ, па и даље снимају филмове који су у духу наше манифестације, упркос корона-вирусу и другим менталним вирусима који владају у срединама у којима живе и раде.

Тај вирус јесте опасан и ми уважавамо препоруке здравстваних стручњака, па нећемо ове године одржати манифестацију на начин како смо је одржавали претходних тринаест година, већ „on-line“, као што то раде и дуги фестивали у свету, који брину о здрављу свијих аутора, гостију и публике. Довољно је да на нашем сајту кликнете рубрику „Вести“, па „Програм“ и отвориће вам се списак овогодишњих филмова са линковима преко којих можете да их погледате. Они ће на овим линковима бити инсталирани само четири дана и то од 16. до 19. октобра, а у недељу 18. октобра организоваћемо кратко виђење са ауторима који имају могућности да дођу у Сремске Карловце, да им поделимо дипломе и признања.

Програмски колегијум је одлучио да ове године сви филмови који су одрабрани за званичан програм буду добитници признања "Бдење Јакова Орфелина", док ће осталима традиционално припасти диплома за учешће „Бдење Теодора Крачуна“.

Кликните на линкове и уживајте у овогодишњем програму, с надом да ћемо идуће године моћи да се присније дружимо и на достојан начин обележимо 15-то годишњицу наше манифестације.

И на крају, да и овом приликом поменемо све оне који су нам досада помагали на „овај или онај“ начин и без чије подршке и помоћи сигурно не би смо издржали ових четрнаест година.

Ево их:

Покрајински секретаријат за културу и информисање Војводине,
Општина Сремски Карловци,
Епархија Сремска,
Карловачка Богословија Св. Арсеније Сремац,
Основна школа „23. Октобар“ Сремски Карловци,
Карловачка Гимназија,
Српска ТВ – Чикаго,
Факултет за менаџмент, Сремски Карловци / Нови Сад,
Туристичка организација – Сремски Карловци,
Музеј Сремских Карловаца,
„Каром,, д.о.о. - „Дућан“ - Културни центар, галерија и ресторан,
Сремски Карловци,
Хотел „Белило“, Сремски Карловци,
Ликовно удружење „Карловачка цртачка школа" и
Слободн Радин, ликовни уметник из Сремских Карловаца

Удружење грађана ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ
Сремски Карловци

ПРОГРАМ

ДНЕВНИК РАТНОГ ХИРУРГА, 35 минута - In memoriam

Аутор: Сениша Грабеж

Камера: Дарко Будиша и Сениша Стојчић

Монтажа: Сениша Грабеж

Продукција: РТВ Реп. Српска, Бањалука

Године 2012. овај филм приказан је на 7. ФИЛМСКОМ БДЕЊУ ДУШЕ. Говори о хуманом раду др Миодрага Лазића за време рата у Босни од 1992. До 1995. Доктор Лазић, у свом хуманом и пожртвованом раду, ове године, био је прва жртва Корона вируса, међу здравственим радницима. Филм поново приказујемо у знак сећања и поштовања овог великог човека.

Кратак садржај: Документарни филм рађен је по књизи “Дневник ратног хирурга”, доктора Миодрага Лазића је свједочанство поменутог доктора о надљудској борби здравствених радника у ратној болници “Жица” у Блажују за живот рањеника. Филм је омаж здравственим радницима уопште, онима који у сваком рату остају у сјени; мало или нимало се зна о паклу кроз који ови јунаци пролазе. Филм садржи мноштво аутентичног архивског материјала снимљеног у тренуцима одвијања догађаја који се описују у њему.

СИНИША ГРАБЕЖ дипломирао режију Академије Умјетности Бањалука. Режирао пет играних краткометражних и три документарна филма. Радио на неколико музичких и рекламних спотова. Режирао двадесетак телевизијских емисија. Учествовао на: Eberswalde festival, Златна буклија, Duca fest, BerlinaleTalent Campus. Тренутно ради на неколико телевизијских документарних пројеката и пише сценарио за дугометражни филм.

+++++

ГРОЧАНСКЕ ПРИЧЕ, 24 минута, званичан програм

Аутор: Невојша Илић-Илке

Кратак садржај: Прича о београдском приградском насељу и општини Гроцкој, њеној историји, култури, становништву... Редак пример лепог туристичког филма код нас и на овој филмској манифестацији.

+++++

НИЈЕ ВАЖНО ОДАКЛЕ САМ, 12 минута, званичан програм

Аутор: Невојша Илић-Илке

Кратак садржај: Група бајкера, традиционално сваке године, на свом путовању по Балкану, свраћа у Власотинце. Ту их гостољубиво дочекују Власотинчани и приређују им леп програм и добродошлицу. И нико никада никога не пита одакле је.

НЕБОЈША ИЛИЋ-ИЛКЕ, рођен је у Власотинцу 1969. Као сниматељ локалне телевизије каријеру започео 1994. године. Крајем 2005. године стиче диплому телевизијског и филмског сниматеља. Од 2006. стално запошљен у Културном Центру Власотинце. Снима и монтира све важне догађаје у општини и ван ње. За себе каже да је пре свега сниматељ па онда све остало... Комплетан је аутор филмова које ствара. Добитник је Октобарске награде града Власотинца а за своје филмско стваралаштво награђиван је више пута...

+++++

НЕМА ХЕРОЈА БЕЗ МАСКЕ, 55 минута, званичан програм

Сценарио: Биљана Марић

Сниматељ: Љубомир Тешинић

Монтажер: Ведран Марић

Редитељ: Бранко Лазић

Продукција: Радио-телевизија Републике Српске

Кратак садржај: Корона вирус напао је цео свет. Стигао је и у Бањалуку. Ово је прича о храбрим медицинским радницима који су се без двоумљена упустили у борбу са овом опаком болешћу.

БРАНКО ЛАЗИЋ - документариста, продуцент. Рођен 1968 у Сарајеву. Живи у Бањалуци. Ради на Радио телевизији Републике Српске као уредник документарног програма. Радио као фоторепортер (Ослобођење), сниматељ (СРТ), редитељ, продуцент, шеф продукције и директор програма (АТВ). Ментор на радионицама документарног филма "Krakofil punch" и „Јуниор док“ Филмографија и награде: СВЕТИ КАМЕН, документарни филм, трајање-15 минута, продукција СРТ 1993; НИЈЕ СРПСКИ ЂУТАТИ, документарни филм, трајање-33 минута, продукција- АТВ 1999; Награде- Специјална награда жирија новинара на међународном фестивалу документарног филма у Бару, 1999, и награда жирија на међународном тв фестивалу у Словачкој "Golden begar" Кошице, 2000; ЧЕТИРИ СТИХА ЗА БОЖИЋ, документарно играни тв есеј, трајање 12 минута, производња АТВ, 2000; ШКОЛА ЖИВОТА, документарни филм, трајање-17 минута, производња АТВ, 2001, Селекција међународног тв фестивала "Golden Begar" у Словачкој, 2001; ТАЈНЕ ПАТА, документарни филм, трајање-50 минута, продукција-АТВ 2007; ХРАМ, документарни филм, трајање 60 минута, продукција РТРС 2009, селекција фестивала "Бдење душе" Сремски Карловци, Србија, 2009;Ревизија филмова са овог фестивала приказана у следећим градовима: Чикаго, Вашингтон, Њујорк,Торонто, Сиднеј, Аделаид, Будимпешта, Темишвар, Љубљана, Марибор, Грац, Ниш, Суботица, Ваљево... Награда жирија Златна буклија, Фестивал документарног филма, Велика Плана, Србија ТВ-РТРС, РТВ, ТВ МОСТ... ДОБРОВОЉНО УМРО, документарни филм, трајање 30 минута, продукција РТРС 2009. Селекција међународног ТВ фестивала Бар, Црна Гора, 2009; Специјална пројекција, Београдски фестивал документарног и краткометражног филма 2010; Национална селекција INPUT Будимпешта 2010; Селекција међународног фестивала документарног и кратког играног филма "ПРВИ КАДАР" Истоčno Сарајево, БиХ 2010; Награда жирија на фестивалу документарног филма

"Бдење душе" Сремски Карловци, Србија 2010. ТВ-РTPC, РТВ, РТС, ТВ МОСТ, ТВ ЦГ, ТВ БАР... БИЛА САМ МАЛА, документарни филм, трајање 24 минуте. Продукција РTPC 2010; - Прва награда, Златна буклија за документарни приступ историјској теми; Фестивал документарног филма, Велика Плана 2011. Србија; - Grand prix "Златни просјак", Међународни ТВ Фестивал, Кошице, Словачка 2011. (због професионалног начина на који је испричана прича о ужасима Другог светског рата); - Награда "Бронзани Витез" међународног филмског фестивала "Златни Витез", Москва, Русија, 2011; - Grand prix (Стећак Кнеза Павла) међународног фестивала документарног и кратког играног филма "ПРВИ КАДАР" И. Сарајево, БиХ 2011; - Сарајево Филм Фестивал, БиХ филм програм, 2011. - Званична селекција Међународног фестивала кратког филма Кипар, ISFFC 2011; - Званична селекција Међународног фестивала документарног филма "Транзит", Познанј, Пољска, 2011; - Међународни филмски фестивал "Листапад", Минск, Бјелорусија, 2011; - Званична селекција међународног фестивала документарног филма "Човјек и рат" Екатеринбург, Русија 2012; - Међународна ревија документарног филма "Документ 12", Врање, Србија 2012; - Званична селекција међународног фестивала ауторског ТВ филма земаља подунавског региона "PROFEST" Бачка Топола, Србија, 2012; АРИЕ, документарни филм, трајање 2x50 мин. & 70 мин. Продукција РTPC 2012. - Премијера у Академији наука и умјетности РС; - Награда "Златна буклија" за документарни приступ историјској теми. Велика Плана, Србија, 2013; - Званична селекција Међународног фестивала документарног филма "БЕЛДОКС", Београд, Србија, 2013; - Награда жирија међународног тв фестивала IFOLT, Кошице, Словачка 2013; - Званична селекција међународног филмског фестивала SEE а PARIS DOKS, Француска 2013; - Званична селекција међународног тв фестивала "Златна маслина" Бар, Црна Гора, 2013; - Званична селекција Фестеф, Кучево, Србија, 2013; "Луцидни мемоари 90-годишњег Арие Ливнеја, сведока и победника свих зала 20. века" БЕЛДОКС "награда је за умјешност коришћења архивских филмских докумената и њихово узбудљиво представљање у контексту савременог етичког и духовног искуства" проф. Никола Лоренцин, Златна буклија; БРОЈЕВИ, документарни филм, трајање: 40мин. Продукција РTPC, 2013; - Награда жирија "Филмског Бдење Душе", С. Карловци, Србија, 2013; - Званична селекција међународног фестивала "Први кадар", И. Сарајево, БиХ, 2013; - Званична селекција Фестеф-а, Кучево, Србија, 2013. Награда за продукцију; - Награда "Златна буклија" за документарни приступ историјској теми. Велика Плана, Србија, 2014; „Ух, смрзо сам се на Бројеве, а мислио сам да сам давно оуглао... ал честитам јоc једном, свакако. Био сам бесан од првог кадра на нашу културну политику, стварно смо неодговорни што се историје тиче." Б.М. ЖИВА ГЛАВА И ВИНКЛ, документарни филм, трајање: 22мин. Продукција РTPC, 2014. - Званична селекција Јахорина филм фестивал, И. Сарајево, РС-БиХ 2014; - Званична селекција Филм фестивал Бдење душе, Србија, 2014; - Званична селекција Фестеф-а, Кучево, Србија, 2014; - БиХ представник за Input Токио 2015; - Званична селекција Фестивала етнографског филма Ровињ, Хрватска, 2015; БИТИ ИЛИ НЕ БИТИ ИВАН ХИТИ, документарни, 52 минута, 2015; ЈАДРАНКА, документарни, 52минута, 2016; ЈАУЦИ СА ЗМИЈАЊА, краткометражни документарни, 2016; ЧАРОБЊАК ИЗ МУТЊА, 2016-17.

+++++

ПРИЧА О ВИШЊИ, 41 минут, званичан програм

Сценарио и режија: Емилија Лилић
Камера и монтажа: Милан Петровић
Музика и графички дизајн: Милан Панић
Извршни продуцент: Милоје Нешић

Кратак садржај: „Прича о Вишњи“ је документарна прича о спасавању јеврејске деце у Пироту током Другог светског рата. Грађани Пирота су 1943. и 1944. ризикујући своје и животе својих породица, спасли и сачували већи број јеврејске деце, које су бугарски окупатори намеравали да предају Немцима. Дуго се званично сматрало да се, након рације 13. марта 1943. из логора смрти нико није вратио.

Сврха овог филма је упознавање јавности о драматичним историјским догађајима, када су бројни Пироћанци показали храброст и хуманост, спасавајући и чувајући своје мале суграђане – Јевреје.

ЕМИЛИЈА ЛИЛИЋ је дипломирала на Филолошком факултету у Београду на одсеку Југословенска књижевност и српскохрватски језик. Дипломски рад о "Знаковима поред пута" и "Свескама" српског нобеловца Иве Андрића изабран је за најбољи рад 1992. године.

Од 1994. до 2006. радила је у Радио Пироту, најпре као новинар, затим као заменик главног уредника, а потом је четири године била шеф ове медијске куће.

Неко време била је дописник Радија Б92 и више од четири године дописник Радија Слободна Европа.

Добитница је бројних признања и награда.

Емилија Лилић је прва добитница награде "Зоран Мамула" коју додељује Б92, за посебна достигнућа у новинарству, а која представља симбол независног новинарства у Србији, за репортажу "Ове боје нису моје" у 2002. години.

Награду "Зорана Мамуле" за своју репортажу "Прича о халфу" 2004. године подједнако је поделила са још троје колега. Репортажа се бави узнемиравањем новинара и гушењем слободног новинарства у Србији.

Добила је награду Фестивала удружених радио станица Србије за репортажу - "Суве паприке за Хјустон", као и награде за уређивачки концепт информативног програма - Јутарње вести, 2005. године.

Њен режиски деби, филм "Генерација Икс", снимљен са Видео продукцијском кућом Астра, освојио је другу награду на 11. Међународном фестивалу Интерфер у Сомбору 2006.

Током 2011. године је радила режију документарног серијала "Западно од раја", подржаног на конкурс Медиског фонда у области европских интеграција. У званичној конкуренцији Међународног фестивала локалних телевизија "Златни просјак" у Кошицама, Словачка, приказани су филмови "Поглед у будућност" и "Људи снови прошлости" из серијала "Западно од раја".

Завршила је многе BBC тренинге као и истраживачко новинарство у организацији АНЕМ-а, IREX-а и Б92.

Емилија Лилић је данас одговорна за комуникације у Tigar Tyres-у, који је део Michelin групе. Удата је и има два сина.

+++++

ТРАГОВИМА СВЕДОКА, 55 минута, званичан програм

Сценарио и режија: Бошко Милосављевић

Камера: Станиша Стојановић (у Србији) и Јеромонах Игњатије Шестаков (у Москви)

Монтажа и колоркорекција: Александар Стојанов

Цртежи: Павле Цвијовић и Јован Укропина

Продукција: COOLTURE Београд/Будимпешта, Милан Кићевац

Извршна продукција: ЛХЦ Студио Београд

Кратак садржај: „Шулгин, Алексејев, Волонски, Оболенски и њихови људи, после Првог светског рата, нису били људи који нису знали шта се може, а шта се не може, и куда иде емиграција“... Милош Црњански „Роман о Лондону“.

Ово је прича о Шулгину и његовој активности у тим мутним временима.

БОШКО МИЛОСАВЉЕВИЋ - рођен у Београду 1977. године. Дипломирао је на Београдском универзитету, на смеру за књижевност. Пет година је радио на српској телевизији „Браћа Карић“. Уредник је библиотеке „Чисти понедељак“, у издавачкој кући „Бернар“, која се бави руским писцима и руском емиграцијом. До сада је режирао филмове „Били једном Калмици у Београду“, „Јего благородије барон Врангел“, „ Арсен Карађорђевић “ и „Маестро“ - филм о руском редитељу Јурију Львовичу Ракитину“.

МИЛАН КИЋЕВАЦ - Рођен 15. јула, 20 година после II светског рата у Београду. Основну и средњу школу, као и ФДУ, завршио у Београду. Као млад и незрео радио на РТС-у и још неким, сада, непостојећим ТВ станицама. Снимао музичке спотове... био и директор једног позоришта. Сада, Богу хвала, независни продуцент. („...Јего благородије Гроф Врангел“, „Арсен Карађорђевић“, „Шајтинац-три прице“, „Сеобе трају вечно....“). Воли Царску Русију, Стару Србију, ред, рад, чврстину, лепо васпитање, клакер и кабезу, све чега данас више нема! Живи у Будимпешти, ради у Србији.

+++++

ДИЈАДЕМ, 30 минута, званичан програм

Сценарио и режија: Милана Мајар

Камера: Дејан Рачић и Антонио Коста Валенте (Португал)

Монтажа и колор-корекција: Драгана Митрић

Продукција: Радио телевизија Републике Српске

Ко-продуцент: Антонио Коста Валенте (Португал)

Кратак садржај: Ратна 2013. Хаос и бесмисао, али и љепота и поетичност- искуство дубоко утиснуто у подсвијести. Посљедњи плес у древном амфитеатру још голица у ноздрвама. Гласове и ритам корака препознаје у налету емоција. Ван трагедије рата који јој је срушио снове, Јулин свијет изнова се руши у простору који јој је једино уточиште. Из тих рана родио се нови живот ...

Филм **ДИЈАДЕМ** разоткрива унутрашњи свијет позоришне умјетнице Јулије Бнајат из Сирије, чији је животни пут добио необичан заокрет.

МИЛАНА МАЈАР - рођена је у Бања Луци, Република Српска, БиХ. Завршила је Гимназију, одсек сценска и филмска уметност, а затим Филозофски факултет одсек

новинарство. Живела је и радила у Сирији од 1992. године до 2001. Од 2005. године ради у Редакцији страног програма на Радио - телевизији Републике Српске у Бањалуци. Као представник Радио - телевизије Републике Српске годинама је учествовала на чувеном фестивалу "Пут свиле" у Сирији, а у време египатске револуције извештавала је из Каира. Аутор је бројних документарних филмова и путописа на тему Блиски исток. Добитник је многобројних престижних међународних награда за свој рад.

Њен рад се бави људским идентитетом и људским правима. Мотивацију проналази у људском понашању, друштвено-политичким проблемима широм света, природи и музици. Ради на Радио телевизији Републике Српске у Босни и Херцеговини од 2005.године. Као аутор документарних филмова била је ангажована у следећим активностима: учешће у пројекту СНОВЕ 4 жене у филму креативно повезивање, Стокхолм, Шведска (2017), учешће на панел дискусији "Улога жена у филму" на Asia Peace film Festival у Карачију, Пакистан (2018), учешће на панел дискусији „Дан српског филма“ на Међународном фестивалу муслиманског филма у Казању, Татарстан (2019), мастерклас на тему "Зашто је потребно улагати у независни филм" на Film&Television Academy, Коломбо и као члан жирија на SAARC Film Festival, Коломбо, Шри Ланка, 2019.

+++++

ЛАВИРИНТИ ИГОРА ВАСИЉЕВА, 106 минута, ван конкуренције

Сценарио: Сања Домазет Даничић

Камера: Мирослав-Бата Петровић

Режија и монтажа: Андрија Димитријевић и Мирослав-Бата Петровић

Кратак садржај: Филм говори о Игору Васиљеви (1928–1954), потомку руских емиграната, рођеном у Београду, сликару који је поживео свега 26 година. Данас, после више од 60 година, за њега и његов ликовни опус критичари говоре да је био најхрабрији и најоригиналнији сликар непосредно после Другог светског рата, када је нова власт признавала и подржавала у уметности искључиво тематику из „народно-ослободилачке брбе“ и послератне изградње, а као естетику искључиво социјалистички реализам...

У бурном, личном и уметничком животу, иза свог кратког живота, оставио је око 350 слика, преко 400 цртежа, два брака, двоје деце, 11 месеци затвора, избацавање са Ликовне академије – и загонетну смрт.

Мр АНДРИЈА ДИМТРИЈЕВИЋ, коредитељ – Рођен је у Београду 1954. Диплимирао је филмску и тв монтажу на Факултету драмских уметности у Београду, 1982, где је и магистрирао 1986. Професор је на ФДУ од 1982. Ужа научна односно уметничка област: Филмологија и Филмска монтажа. Предмети: - Филмска монтажа - основне академске студије; - Филмска монтажа - мастер академске студије; - Граматика филмског језика - докторске уметничке студије; Публиковане књиге: - 1996. Зборник "Гладак Рез", Факултет драмских уметности, Београд; - 2000. Аутор монографије, "Удобност разгажених ципела", "Мали лексикон филмских стереотипа", самостално издање, Београд; режирао је већи број документарних, а монтирао десетак дугометражних играних филмова.

МИРОСЛАВ-БАТА ПЕТРОВИЋ – сниматељ и коредитељ - рођен је 1949. Завршио је "Историју уметности" у Брограду. Филмом почео да се бави 1967. као аматер у Кино клуб у и Београд. Године 1969. оснива Филмски клуб у Дому омладине Београда, који води до 1994. У радном веку радио је као организатор, па уредник филмског програма Дома омладине Београда (21.г); стручни сарадник у Југославија филму (4 године); директор маркетинга (1,5 г.), па шеф службе културно-забавних програма на Београдском сајму (8,5 г); паралелно: основао Приватно продуцентско предузеће Фикс Фокус (1992), чији је директор већ 28 година, од тога 5 година у радом односу, а 23 године волонтерски. Као аутор, реализовао је 155 филмова, најразличитијих врста, жанрова и дужина; као продуцент око 330 филмова, такође најразличитијих врста, жанрова и дужина, својих и других аутора (око 80 аутора), а као сарадник другим ауторима (сниматељ или монтажер) 62 филма.

+++++

ЗАБОРАВЉЕНЕ ФИЛМСКЕ БЕЛЕШКЕ, 29 минта, ван конкуренције

Аутор: Мирослав-Бата Петровић

Продукција: ФИКС ФОКУС БЕОГРАД

Кратак садржај: Прича о кафанском оркестру из села Дероње у Бачкој, који негује музику и сећање на чувеног Тодора Јовановића-ПАГАНИНИЈА, који је са својим

оркестром свирао у филмовима „Биће скоро пропаст света“, Александра-Саше Петровића и „Погледај ме невернице“ Срђана Карановића.

+++++

НИКОЛА МИХОВ, 17 минута, гост из Бугарске

Сценарио и режија: Розалија Димитрова

Камера: Добрин Кашавелов

Монтажа: Кеворк Асланијан

Музика: Георги Георгиев – Маиката

Продукција: Pink sheep think Ltd. Бугарска

Розалија Димитрова

Кеворк Асланијан

Кратак садржан: Портрет Николе Михова, младог уметничког фотографа.

00000000000000

УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА – ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ
УДРУЖЕЊЕ ФИЛМСКИХ И ТЕЛВЕЗИЈСКИХ РАДНИКА ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД
ПРОДУЦЕНТСКО ПРЕДУЗЕЋЕ ФИКС ФОКУС, БЕОГРАД

ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ је манифестација, пре свега, документарних и краткометражних филмова који третирају најшире подручје историје, културе и духовности Србије. У те жанрове спадају филмови о историји и државности Србије, портрети знаменитих људи, филмови из области археологије, етнологије, историје уметности, савремене уметности, неговања традиције, екологије, спорта, о природним лепотама Србије и њених насеља... „Бдење душе“ је свака позитивна активност људи која доприноси бољем и срећнијем животу, афирмацији и ширењу истинских људских и националних вредности. „Бдење душе“ је темељ свега: мисао, порука, патриотски чин, ширење застора наше историје – више и енергичније – пред светом и пред онима који нас виде аргонаутима и чудацима. Али, наши преци претходили су Европи. У много чему, па и у вечној будности духа и душе“ (Јован К. Радуновић).

Одмах је јасно да овде нема места филмовима са негативном сликом Србије. Таква манифестација је нека врста противтеже фестивалима на којима, нажалост, као

инспирација ауторима преовладавају теме са негативним сликама савремене Србије и њене блиске прошлости. Не мислимо да пред тим делом наше стварности треба склањати поглед. Напротив, уметност је дужна да се и тиме бави. Али је ружно, када се само у таквим сликама тражи уметничка инспирација, зато што су такве слике из Србије тренутно профитабилне, нарочито на иностраним филмским фестивалима. Као да се у тој шуми непријатних догађаја и негативних ликова не види, или не жели да види, да у Србији још увек има позитивних ликова, лепих предела, афирмативних догађања, великих тренутака у прошлости...

Преко наше манифестације и филмова које окупља, шира домаћа публика, а нарочито млади из наше Дијаспоре, треба да се суоче и освесте пред својим коренима, а страна публика, такође посредством Дијаспоре, упозна са нашим другим (позитивним) лицем. То јесте и треба да буде крајњи циљ ових напора. Другим речима, желимо да, посредством филма, обновимо и реafirмишемо неке наше традиционалне вредности. Свака манифестација и сваки фестивал мотивишу ауторе, па ће их тако и ова наша мотивисати да стварају нова дела која одговарају профилу баш ове манифестације. То нам потврђује и досадашње, деветогодишње искуство. ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ свакако ће допринети да се превазиђе дефицитарност филмова о Србији, Србима и другим народима који живе у Србији, с позитивном, а истинитом сликом - никако с „лакировкама“. Сремски Карловци нису случајно изабрани као место одржавања ове манифестације. Ова некадашња, а све више и садашња, престоница српске духовности, мала српска Атина, по својој историјској симболици, и по свом средњеевропском изгледу, једино је право место за један овакав скуп. Али, већ прву манифестацију (2007) видели су и заинтересовани у Иригу, Сремској Митровици, Зрењанину, Вршцу, Новом Саду, Ковину, Врбасу, Новом Бечеју, Србобрану, Нишу, Бачу, Пожаревцу, Сомбору, Ужичкој Пожеги, Ваљеву, Београди и Шиду... У иностранству, у организацији наше Дијаспоре, филмови су виђени у Чикагу, Будимпешти, Аделаиди и Сиднеју; од другог Фестивала прикључили су се Темишвар, Њујорк, Вашингтон... Ове репризе су настављене и у следећим годинама и већ се може рећи да су традиција. Уверени смо да ће се овај ланац ширити. А то је једна од наших главних посебности и мисија. Жеља иницијатора, Удружења филмских и тв радника Војводине и Продуцентског предузећа „Фикс Фокус“ из Београда, је да привилегију гледања ових филмова немају само мештани Сремских Карловаца и шире околине, већ да се наша манифестација што више прошири на целу територију земље и иностранства. Сваки град, варошица или село, које има елементарне услове за пројекцију - биоскопску салу, дом културе и заинтересовану публику - моћи ће да добије програм ових филмова.

На другом „Филмском Бдењу Душе“ изведена је једна новина, а то је систем „симултаног одржавања“ у више градова наше земље и у неколико у иностранству. Дакле, исти програм и исти филмови, истовремено су приказивани на више места. Тиме се ни на који начин није умањио значај Сремских Карловаца као матице и официјелног седишта манифестације. Сви учесници овог ланца могли су да формирају своје локалне жирије и да додељују своје награде, али су само оне награде које је доделио жири у Сремским Карловцима имале карактер званичних. Нажалост, овај успешни експеримент није могао да буде настављен и у наредним годинама, пре свега због недостатака финансијских средстава, односно одсуства

финансијске помоћи од републичког Министарства културе. Кроз овај начин одржавања манифестације и кроз њене репризе, које се организују између два октобра, филмовима се максимално продужава „живот“ и повећава гледаност. Дакле, и овде смо другачији од свих осталих филмских манифестација око којих се дижу буке неколико дана, а онда годину дана траје тајац. Наша манифестација се одржава на више континената и траје годину дана. По томе је јединствена у свету. И једино ће се тако реализовати наши напори ка ширењу праве слике о Србији, њеној култури и духовности. Упркос даљем игнорисању од стране републичких органа задужених за праћење и помагање културе, манифестација стиче све више поштовалаца, па се чак обновило и интересовање неких градова за симултаним учешћем у организацији.

Жеља нам је да се око ове манифестације временом окупе сви филмски ствараоци нашег порекла, а који живе и раде у иностранству. Уверени смо да ће наша дијаспора све више узимати учешћа на Филмском Бдењу Душе. За овај оптимизам имамо покриће, јер знамо да и у иностранству аутори нашег порекла снимају филмове који концепцијски одговарају нашој манифестацији, а и сама манифестација стиче све већу и већу афирмацију и популарност међу нама. Исто тако, желимо да у ову манифестацију укључимо и друге народе који живе са нама. Већ су нам се у више наврата, као учесници, укључивали Мађари, Словаци, Буњевци, Хрвати, Словенци... Све указује да се наша идеја развија у најпозитивнијем смеру. Желимо да ова манифестација постане права саборност искрених и патриотских филмских уметника. Специфичност ове манифестације није у медијској буци, већ у тишини у којој се одржава. Мали скуп аутора и љубитеља филма, у малом граду, са малим бројем филмова, али велики по пространству, броју реприза и перманентном трјању. Једном речју, по свом тихом мисионарству. А то све се постиже личним контактима и перманентним ширењем круга уметничко-духовних сарадника. Уочљиво је да не употребљавамо израз „Фестивал“, већ „Манифестација“ или само „Филмско Бдење Душе“.

После првог трогодишњег окупљања у Сремским Карловцима, дугих разговора и отворених промишљања суштине наше манифестације, многи филмски аутори и пријатељи овога што радимо, спонтано су дошли до заједничког мишљења да реч „фестивал“ не изражава суштину наше манифестације. „Фестивал“, пре свега, дефинише сакупљање људи око неког садржаја ради такмичења, промовисања, прослављања или весела - неку врсту естрадне манифестације. Насупрот томе, суштина наших намера је у искреном духовном повезивању путем филмске уметности. Наша манифестација блискија је црквеном богослужењу него друштвеном фештарењу. Ми не расписујемо конкурсе па, опет, сваке године са лакоћом окупимо двадесетак нових филмова које нам аутори сами понуде. Ми дубоко верујемо да ће се увек око наших пројекција окупити сви они који имају истинску потребу за овим филмовима и то без нарочите рекламе, која такође није примерена реч за позивање на духовна окупљања.

Погрешно је веровати да на овој манифестацији има места само за филмове „класичног“ профила. Напротив, отворени смо и за модерне приступе, и за авангарду, уколико модернизам и авангарда у себи не садрже негативне или

деструктивне идеје у односу на традиционалне вредности – етичке, културне, духовне, естетичке... То није контрадикторност, јер деструкција и мржња никада не могу бити духовни и уметнички садржаји. А нас, у овом случају, пре свега интересује одуховљена уметност. Авангарда која мрзи и негира класику, нема перспективу, али има она која жели да је надгради и створи нове вредности на темељима постојећих.

СИМБОЛИ „ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ“ КАО НАГРАДЕ

Сваки фестивал и свака филмска манифестација, па тако и ова треба да има своје симболе. Када је наша манифестација у питању најприродније је да њени симболи буду уметничка дела и да буду додељивани као награде. Још природније је да на манифестацији која је посвећена историји, култури и духовности, ти симболи у себи садрже све ове области нашег бића – националног, историјског, културног, уметничког, духовног... Зато смо се определили да ти симболи буду наши велики уметници Јаков Орфелин и Теодор Крачун. Они су, не само везани за Сремске Карловце и Фрушку Гору, већ истински у себи садрже и симболизују све области којима је посвећена наша манифестација.

Статуа „Бдење Јакова Орфелина“ биће додељивана ауторима, а статуа „Бдење Теодора Крачуна“ личностима и институцијама које су дале значајан допринос постојању наше манифестације. Обе статуе урадио је у дрвету наш истакнути скулптор Јово Петијевић.

00000000000000

ОРГАНИЗАЦИЈА ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДФУШЕ

Удружење грађана ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ – Сремски Карловци у сарадњи са оснивачима

Удружењем филмских и тв радника Војводине, Нови Сад, и
Продуцентским предузећем Фикс Фокус Београд

Сарадња и подршка:

СО Сремски Карловци,

Епархија Сремска,

Карловачка Богословија „Св Арсеније Сремац“,
Основна школа „23. октобар“ Сремски Карловци,

Завичајна збирка Сремских Карловаца,

Туристичка организација – Сремски Карловци,

Хотел „Белило“, Сремски Карловци,

Ликовно удружење „Карловчка цртачка школа“

СТВ - Чикаго

Манифестацију је финансијски помогла: Општина Сремски Карловци

Колегијум ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ

БОЖИДАР ЗЕЧЕВИЋ, филмски историчар, теоретичар, критичар и аутор, представник

Удружења филмских уметника Стбије,

СРЂАН ИЛИЋ, филмски аутор, председник Удружења филмских и тв Радника

Војводине – уметнички директор,

МИРОСЛАВ-БАТА ПЕТРОВИЋ, филмски аутор и продуцент, директор ПП Фиукс Фокус

Београд – оперативни директор,

РОБЕРТ КЛАЈН, филмски и тв организатор, главни организатор у Сремским

Карловцима и

МИЛАН КИЋЕВАЦ, продуцент Будимпешта/Београд

Уредник сайта: **ИЛИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ**

14.ФБД

СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ,

2020.